

EEN LIED VAN VERLANGEN

Een verhaal:

“Ik kwam de ruimte binnen. Er stonden twee pijlen. Naar rechts voor ‘vervulling’, naar links voor ‘verlangen’. Bij vervulling stond een lange rij ontevreden mensen. ‘Dit is toch niet gepermitteerd’, hoorde je hen tegen elkaar zeggen, ‘mensen mag je toch niet zo lang laten wachten. Je hebt als klant toch wel rechten.’ Iemand anders zocht op zijn smartphone hoe hij een klacht kon indienen. (...) Ik ging naar links, richting verlangen. Daar stond niemand. Ik was meteen aan de beurt. ‘Bent u hier voor het eerst’, vroeg de man achter de toonbank. ‘Ja’, antwoordde ik, ‘ik heb een uurtje geleden gebeld en ik mocht onmiddellijk komen.’ Hij was heel vriendelijk en voorkomend. Terwijl ik me schaamde omdat ik pas op dit moment in mijn leven ontdekt had, hoe belangrijk verlangen wel is.”

“U komt dus voor een voorraad verlangen? Hoeveel had u er graag gewild?’ viel de man achter de toonbank met de deur in huis. ‘Kan je verlangen bewaren?’, reageerde ik met rood op de wangen, een echte beginneling als ik was. ‘Verlangen gaat heel lang mee’, antwoordde hij, ‘maar ik zou, als ik u was, klein beginnen. Je hebt niet veel verlangen nodig om ermee aan de slag te gaan. En onder ons gezegd en gezwegen, verlangen groeit als kool. Het wordt groter als je een goede manier gevonden hebt om ermee om te gaan. Eigenlijk is echt verlangen niet kapot te krijgen. Je moet je verlangen zuiver houden, dat is alles.”

Dromen van toekomst....

De kerkvader Augustinus, die leefde van 354 tot 430, spreekt over de mens als een ‘homo desiderans’, de mens als een verlangend wezen. We staan er wellicht niet zo vaak bij stil, maar in elk van ons leven diepe verlangens. Als we op de tv-beelden van oorlog zien dan bekruipt ons een verlangen naar een wereld in vrede. Als we een bericht lezen over een doodziek kind dan hopen we ten diepste dat er goede medicijnen voor handen zijn. En dichter bij huis: is onze

grootste wens niet om samen gezond oud te mogen worden. In deze coronatijd zien we uit naar meer vrijheid, naar een onbezorgde vakantie, naar menselijke nabijheid. Ook al worden we door de reclame op allerlei manieren verleid dingen te bezitten, we worden daardoor nooit helemaal vervuld, hoezeer we er ook naar uitkijken.

Verlangen gaat een mensenleven lang met ons mee. De vraag, die we ons mogen stellen, is: ‘Wat is mijn diepste verlangen?’ Het antwoord op die vraag is niet tastbaar, ligt niet letterlijk voor handen. Ons diepste verlangen is als een visioen, maar dan wel een visioen dat richting geeft aan ons leven. Een visioen dat ons uitdaagt om kleine stapjes in die richting te zetten.

Een vraag, die ons kan bezighouden, is: ‘Welk spoor wil ik trekken in deze wereld? Wat zie ik als mijn missie? Welke droom wil ik in mijn leven waarmaken?’ De vervolgvragen zijn meteen: ‘Wat moet ik daarvoor doen of ook laten?’ ‘Hoe kan ik vandaag al een klein stapje zetten om mijn droom te verwezenlijken?’

“Naar U gaat mijn verlangen, Heer”

Van de bovengenoemde Augustinus, die na een veelbewogen leven bisschop werd van Hippo, is de beroemde uitspraak:

“Mijn hart is onrustig tot het rust in U, o Heer”.

Dat klinkt als een niet te stillen verlangen, een motor die een mens een leven lang kan aandrijven. Het is een verlangen naar groot geluk, naar vredige geborgenheid, naar een veilig thuis in onze woelige wereld, naar een zich liefdevol gedragen weten, nu al en eens voorgoed.

Zo’n heel diep verlangen proef je wel eens bij mensen die een geliefde aan de dood hebben moeten afgeven. Hun diepste wens is een weerzien ooit.

Je merkt zo’n verlangen ook wel bij ouders wier kinderen niet meer thuishkomen. Ze hunkeren naar verzoening en naar herstel van de

geschonden verhoudingen. Je ziet het bij elke verliefdheid: het uitzien naar het grote geluk.

Een diep verlangen is als een weldadige zon die schijnt aan de horizon. Met onze beste krachten proberen we die horizon te naderen, wel wetend dat we die zon nooit in onze handen kunnen nemen. Hoogstens hebben we af en toe een ogenblik het gevoel, dat we even in de buurt zijn geweest. Die momenten zijn van wezenlijk belang. Ze laten weten, dat we stappen in de goede richting hebben gezet. Ze zijn tegelijk een uitnodiging om op weg te blijven en ons beste beentje voor te blijven zetten totdat we – zoals Augustinus bedoelt – rusten in God, een vredige rust hebben gevonden hebben, ‘aangekomen’ zijn.

Dit richtingsgevoel kunnen we ook ontdekken in psalm 25. De dichter ervan – David – zingt het uit, dat het zijn diepste wens is om mens te worden zoals door God bedoeld. Zijn leven is als een ontdekkingstocht: een reis van verlangen. Het refrein blijft in hem naklinken: ‘Naar U gaat mijn verlangen, Heer’.

Het is een lied gedragen door zijn levensadem: hij ademt dat verlangen in als zijn diepste inspiratie, hij blaast het uit als aanzet om echt mens van God te kunnen worden. Hij zingt het uit, dat het God is die Hem de weg wijst in zijn leven, een weg van rechtvaardigheid en barmhartigheid, van veiligheid en liefde, van vriendschap en vergeving. Het is zijn diepste verlangen om zo de weg van en naar God te gaan.

Het doet goed om af en toe dat verlangen van David mee te zingen als in een koor: met onze eigen stem, ons eigen gehoor, met ons diepste gevoel. Of misschien is het al voldoende om die woorden gewoon tot ons toe te laten en ze ons eigen te maken, om de uiteindelijke intentie van ons leven te blijven in- en uitademen. Dat lied wil blijven naklinken in onze eigen innerlijke ruimte waar we helemaal thuis kunnen komen bij onszelf en bij God.

Het hoogste lied

Het 'Hooglied' heeft in het leven van Frans van Sales een zeer grote rol gespeeld. Hij citeert er met grote regelmaat uit.

In dit 'liefdeslied' klinkt een diepmenselijk verlangen door:

's Nachts op mijn bed zoek ik mijn zielsbeminde, maar hoe ik ook zoek, ik vind hem niet. Ik sta op, doorkruis de stad, zoek op pleinen en in straten naar mijn zielsbeminde, maar hoe ik ook zoek, ik vind hem niet. Daar kom ik de wachters tegen die de stad doorkruisen: 'Hebben jullie mijn zielsbeminde gezien?' Nauwelijks ben ik ze voorbij, of ik vind mijn zielsbeminde! Ik pak hem vast en laat hem niet meer los... (Hooglied 3, 1-4).

In dit beeld van de mens die hartstochtelijk verlangt naar liefde, ziet Frans van Sales ook het beeld van de mens die zoekt naar God. Het uiteindelijk doel van ons leven is meegaan in die zoektocht om als we hem gevonden hebben te pakken en niet meer los te laten.

Het is de Latijnse tekst in de wapenspreuk van ons, Oblaten, geworden: **Tenui nec dimittam**, ik pak Hem en laat Hem niet meer los.

Frans van Sales zegt het in zijn eigen woorden zo:

“Het verlangen dat voorafgaat aan het verkrijgen van iets, vergroot des te meer het genot als men het bezit.

Hoe intenser en groter het verlangen was des te groter is het bezit ervan aangenaam en weldadig. O Jezus, mijn dierbare Theotimus, wat een vreugde voor het menselijk hart om het gelaat van God te zien”

(Theotimus III,10, vertaling Hannemie van Dijkstra).

Frans van Sales nodigt ons uit om dat ultieme verlangen in ons leven te laten rijpen en uitgroeien. Verlangen: een grondhouding die een leven lang met ons mee mag gaan en ons vooruit mag gaan in het vertrouwen, dat die ééns in vervulling zal gaan.

Het is een levenskunst om dat verlangen levend te houden. Het helpt ons wellicht als we ons regelmatig de vraag stellen:

‘Hoe kan ik vandaag al een kleine stap zetten om mijn droom te verwezenlijken?’

Wim Holterman osfs